

AKTIVITĀTES UN IETEIKUMI BĒRŅA RUNAS UN VALODAS ATTĪSTĪŠANAI

NO DZIMŠANAS LĪDZ 6 GADU VECUMAM

Materiālā apkopoti dažādi aktivitāšu piemēri un ieteikumi, kā dažādos vecuma posmos sekmēt bērna runas un valodas attīstību.

NO DZIMŠANAS LĪDZ 2 GADIEM

ZILBJU ATKĀRTOŠANA

Sakiet zilbes "ma", "te".
Mēģiniet panākt, lai
mazulis atkārto.

SARUNU AIZSĀKUMI

Skatieties uz savu mazuli, kad
viņš izdod skaņas. Runājiet ar
viņu un sakiet, ko viņš varētu
vēlēties teikt. Izliecieties, ka
sarunājaties.

SPOGUĻOŠANA

Kad mazulis smejas vai
veido kādu grimasi,
atdariniet, spoguļojiet
viņu.

DARI KĀ ES!

Māciet mazuli atkārtot to, ko
darāt jūs, piemēram, sist
plaukstas un spēlēt sejas
paslēpšanu.

SARUNAS PAR IKDIENU

Runājiet ar mazuli ikdienas
aktivitāšu laikā, liekot vannā,
barot, ģērbjot. Runājiet par to,
ko jūs darāt. Kur dodaties.
Pastāstiet, ko jūs redzēsiet.

KRĀSAS UN FORMAS

Māciet bērnam krāsas
un formas.

LIETU NOSAUKŠANA

Sauciet lietas, ko redzat
apkārt, piemēram,
pastaigas laikā.

ŽESTU LIETOŠANA

Izmantojiet žestus,
piemēram, māšanu un
norādīšanu uz lietām.

DZĪVNIEKU SKAŅAS

Māciet dažādu dzīvnieku
skaņas. Piemēram, "Suns
saka vau-vau, kaķis saka
ņau-ņau".

IZTEIKUMA PAPILDINĀŠANA

Papildiniet bērna teikto. Kad
bērns saka: "Tētis", sakiet: "Tētis
ir mājās. Tētiš tevi mīl. Tētis
nogērbiesies. Ēdīsim vakariņas."

GRĀMATU SKATĪŠANĀS

Kopā skatieties grāmatas.
Izvēlieties tādas, kas ir
izturīgas, ar lieliem krāsainiem
attēliem. Stāstiet, ko redzat.
Jautājiet bērnam: "Kas tas ir?"
vai lūdziet norādīt uz kādu
nosauktu objektu.

BĒRŅA ĪSIE VĀRDI SARUNĀ

Varat sarunā iesaistīt arī bērna
veidotos īsos vārdus, papildinot
ar garajiem, pareizajiem
vārdiem. Piemēram, "Jā, mums
būs "am-am", jā, ēdīsim
pusdienas"

AKTIVITĀŠU PIEMĒRI UN IETEIKUMI BĒRNA RUNAS UN VALODAS UZLABOŠANAI

NO 2 LĪDZ 4 GADIEM

Modelējiet bērnam labu, skaidru runas paraugu.

Atkārtojiet bērna teikto, lai parādītu, ka saprotat. Papildiniet viņa teikto. Piemēram: "Gribi sulu? Mums ir sula. Mums ir ābolu sula. Vai vēlies ābolu sulu?"

Attīstiet bērna valodas sapratnes spējas un prasmi uzdot jautājumus. Spēlējiet "jā-nē!" spēli. Uzdodiet jautājumus, uz kuriem var atbildēt ar jā, vai nē. "Vai Tevi sauc Lāsma?", "Vai cūka var lidot?" Aiciniet bērnu izdomāt jautājumus.

Izgrieziet pazīstamu lietu attēlus. Sakārtojiet tos kategorijās, piemēram, lietas, ar kurām var braukt, lietas, ko var ēst, lietas, ar kurām var spēlēties. Izveidojiet jocīgas attēlu kombinācijas. Pielieciet suni pie automašīnas stūres. Runājiet par to, kas ir nepareizi. Vai suns var vadīt automašīnu? Kas var?

Uzdodiet jautājumus, kas ietver izvēli. "Ko tu vēlies - ābolu vai apelsīnu?" "Vilksi sarkano vai zilo kreklu?"

Dziediet vienkāršas dziesmas un skaitiet skaitāmpantus. Tas palīdz bērnam apgūt runas ritmu.

Salieciet kastē dažādus bērnam pazīstamus priekšmetus. Palūdziet bērnu izņemt kādu un pateikt, kā to sauc, ko ar to var darīt. "Tas ir mans lācītis. Viņu varu samīļot. Ar viņu var spēlēties."

Kopā skatieties bildes, kurās ir pazīstami cilvēki, pazīstamas vietas. Pārrunājiet, kas tur notiek, ko darījāt, kas tā par vietu u.t.t.

NO 4 LĪDZ 6 GADIEM

UZMANĪBA BĒRNAM

Pievērsiet uzmanību bērnam, kad viņš runā ar jums.

UZMANĪBA JUMS

Pirms runājiēt, pārliedinieties, ka bērns pievērsas jums.

IEDROŠINĀJUMS

Iedrošiniēt savu bērnu, kad viņš jums ko stāsta. Parādiēt, ka esat ieinteresēts sarunā.

JAUNU VĀRDU APGUVĒ

Palīdziet bērnam apgūt jaunus vārdus. Pasakiet kādu bērnam nezināmu vārdu un pastāstiet, ko tas nozīmē, vai iesaistiet to sarunā tā, lai tas palīdzētu saprast vārda nozīmi.

INSTRUKCIJU APGUVĒ

Palīdziet bērnam ievērot divu un trīs pakāpju norādījumus. Izsakiet lūgumu: "Aizej, lūdzu, uz savu istabu un atnes grāmatu!" vai "Novelc, lūdzu āra drēbes, nomazgā rokas un pēc tam nāc pie galda".

UZMINI, KAS TAS IR?

Lieciet bērnam uzminēt, ko jūs aprakstāt. Sakiet: "Mēs to izmantojam, lai slaucītu grīdu", un ļaujiēt uzminēt, kas tā ir. Sakiet: "Tas ir auksts, salds, un man garšo, ka pievienoju tam zemenes".

LIETU KATEGORIZĒŠANA

Māciēt lietu kategorijas. Piemēram, sakiet: "Apelsīns, ābols, kurpes. Kurš te neiederās? Kurpes, jo tās nevar ēst. Kādas tās vēl nav? Tās nav apaļas. Tās nav auglis..."

LIETU ATRAŠANĀS

Runājiēt par lietu atrašanos telpā, izmantojot tādus vārdus kā "pirmais", "vidējais", "pēdējais", "pa labi", "pa kreisi", "uz augšu", "uz leju".

BĒRNS STĀSTA

Lūdziēt bērnam pastāstīt, kā kaut ko izdarīt un izpildiet instrukcijas. Piemēram, lūdziēt pastāstīt, kā uzbūvēt torni.

GRĀMATU LASĪŠANA

Lasot grāmatu, lūdziēt bērnu prognozēt, kas varētu notikt tālāk. Pārrunājiēt stāstā darbojošos varoņus, viņu raksturu. Kādi tie ir? Palūdziēt pastāstīt, kas notika stāstā.

SARUNAS PAR VISU

Izmantojiēt ikdienas norises, lai māciētos valodu. Piemēram, runājiēt par ēdieniem, ko ēdat, to krāsu, tekstūru un garšu. Palūdziēt uzklāt galdu. Runājiēt par to, kur likt lietas.

DOŠANĀS UZ VEIKALU

Kopā sastādiēt iepirkšanās sarakstu. Plānojiēt, cik daudz vienību jums vajadzēs, ko jūs ar tām darisiēt? Runājiēt par izmēru, skaitu, formu, krāsu, svaru.

Lai izdodas!

Lai sirsnīga un priekpilna kopā būšana!

saziņa

www.e-logopeds.lv

info@e-logopeds.lv

www.facebook.com/elogopeds/

Projekts Nr. 9.1.1.3/15/I/001
Atbalsts sociālajai uzņēmējdarbībai

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

INICIATĪVA TAVAI NĀKOTNĒ